

กิเลสทำให้สัตว์ตาบอด

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด (๙ สิงหาคม ๒๕๒๗)

พระองค์ทรงทราบตลอดทั่วถึงหมดเกี่ยวกับเรื่องสัตว์เป็น สัตว์ตาย ที่นี้มันพูดยาก บรรดาพระอรหันต์องค์ไหนจะไม่รู้ อย่าง นั้นไม่มี พระพุทธเจ้าทุกพระองค์จึงไม่ทรงห้ามการฉันเนื้อฉัน ปลา เพราะเป็นสิ่งที่สุคติวิสัย เราพูดได้เพียงเท่านั้น ลึกลึกกว่านั้น พูดไม่ได้ รู้เต็มหัวใจพูดไม่ได้ นั่นว่าไง กิเลสก็สนุกออกกลวดยลายซี ออกมาอวดตัวว่าบริสุทธิ์ ไม่ฉันเนื้อฉันปลา มั่งสวิชาติ มันเป็น ลวดยลายของกิเลส กิเลสไม่ได้ละเอียดยอย่างนั้น กิเลสมันจะไป ให้อภัยในส่วนลึกลึกอย่างนั้น มันไม่รู้นี่กิเลส แต่จิตที่ ประกอบด้วยธรรมแล้วปิดไม่อยู่ ความจริงมีอยู่ตรงไหนรู้ตรงนั้น ๆ เห็นตรงนั้น

พ่อแม่ครูอาจารย์มันท่านพูดนิด ๆ แต่ก่อนเราพิจารณา พูด เกี่ยวกับเรื่องฉัน ฉันเนื้อฉันปลานี้แหละ ฉันอะไร ๆ ก็ไม่ได้คิด ฉันเหล่านี้มันได้คิด แต่มันสุคติวิสัยที่จะแก้ แน่ะ ท่านพูดแค่นั้น

สุดวิสัยที่จะแก้ สุดวิสัยที่จะหักห้ามไม่ให้เป็นอย่างนี้ โลกเป็นเหมือนน้ำมันหาสมุทร มันเป็นมหาสมุทรมาดั้งเดิมอย่างนั้น ใครจะไปแยกไปแยะตักตวงเอามาใช้อะไร ๆ ก็แล้วแต่บุคคลที่จะนำมาใช้ ที่จะไปกั้นน้ำมันหาสมุทรไม่ให้มันไหลไม่ได้ ท่านพูดเย็บเท่านั้น หลัง ๆ มานี้เราก็ตกใจซี (พ่อแม่ครูอาจารย์)ท่านก็พูดไม่ออก ท่านก็รู้เหตุรู้ผลว่า การพูดออกไปมีแง่หนักเบาได้เสียขนาดไหน ผู้ฟังจะไม่ฟังไปตามความจริงที่รู้ ๆ นั้น มันจะแหวกแนวไปดังที่แหวกแนวอยู่ทุกวันนี้ เอาออกให้ออกกวอดเรื่อง มังสวิวัติ

ใครจะไปเกินพระพุทธเจ้าเรื่องความรู้ในแง่หนักเบาทุกแง่ทุกมุม ไม่อย่างนั้นจะว่าเป็นสัพพัญญูหรือ พวกไหนใครเป็นสัพพัญญู พวกประกาศตนบ้าง ๆ ว่าฉันมังสวิวัติจึงเป็นเมตตาที่บริสุทธิ์นี้หรือพวกสัพพัญญู พวกก็เลสเหยียบหัวไม่ว่า เอาลวดลายกิเลสมาเป็นเครื่องมือเหยียบย่ำทำลายเพียงฉันมังสวิวัติ แต่จิตเป็นยังงี้ มันอยู่ที่จิตนี้ต่างหากนี่ อันนี้เพียงเอามาอวดได้แค่กิริยา ท่านผู้ฉันท่านจิตบริสุทธิ์ขนาดไหน นั่นเอา

มาเทียบกันสิ มันเข้ากันได้เมื่อไร พ่อแม่ครูจารย์ท่านว่ามัน
สุดวิสัยจะทำยังไง ส่วนที่เป็นวิสัยใครก็มองไม่เห็น นั่นฟังสิ นี่ที่
สำคัญมาก ส่วนที่เป็นวิสัยใครก็มองไม่เห็น คือตายไม่ให้มัน
ตาย ไม่อยากตายไม่อยากถูกเบียดเบียน ไม่อยากให้ใครฆ่าแต่
เขาก็ฆ่า นี่มันสุดวิสัยอันนี้ โลกเป็นมาอย่างนี้แต่ดั้งเดิม ส่วนที่
ไม่สุดวิสัยอีกแง่หนึ่งไม่มีใครรู้ ท่านว่าอย่างนี้ พุดออกมาก็ไม่เกิด
ประโยชน์

แต่ก่อนผมก็ไม่เข้าใจ พอปฏิบัติมาปฏิบัติไปจะว่าอวด
หรือไม่อวดก็ตาม มันเข้าใจนี่จะว่าไง ไม่มีใครบอกก็รู้ มันรู้เองว่า
อันไหนสุดวิสัย อันไหนไม่สุดวิสัย มันเหมาะสมอย่างไร ที่ท่านไม่
ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตแต่ท่านยังฉนเนื้อฉนปลาอยู่ยังงี้เพราะอะไร ไม่
ต้องไปตั้งปัญหาอะไรให้ลำบากละ มันซึ่งเข้าไปเลย รู้ทะลุไป
หมดเลย ตั้งปัญหามาเป็นบ้านน้ำลายกันบนเวทีทำไม ปราชญ์
ท่านไม่เห็นบ้านน้ำลาย สิ่งไหนควรพุดท่านก็พุด สิ่งไหนไม่ควรพุด
ท่านก็ผ่าน ๆ หรือเก็บไว้เสีย ๆ เพราะท่านไม่ได้มีความหิวโหย

ไม่ได้มีความอยากอวดเนื้ออวดตัว ท่านไม่มี ท่านมีแต่ความจริง
ล้วน ๆ ความจริงก็เป็นความจริงที่บริสุทธิ์ด้วยนี่

ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่สวดวิสัยของผู้มีกิเลสที่จะรู้ได้
ตลอดทั่วถึง รู้ตรงไหนไปก็จะมีแต่เรื่องของกิเลสมันแทรกเข้าไป
ทำงาน ๆ เรียนธรรมปฏิบัติธรรมแต่กอบโกยเอากิเลส เพราะ
กิเลสเข้าไปทำงานอยู่ในนั้นไม่รู้เนื้อรู้ตัว ละเอียดขนาดนั้นนะกิเลส นี่
ถึงได้อัศจรรย์พระพุทธเจ้า อุบัติขึ้นมาได้อย่างไร ไม่มีใคร
ตั้งเตือนสั่งสอนเลย ทรงตะเกียกตะกายโดยลำพังพระองค์เอง
เป็นสยัมภูรู้โดยลำพังพระองค์เองทุก ๆ พระพุทธเจ้า ทุกๆ
พระองค์ ยังอดอัศจรรย์ไม่ได้ อดแปลกในหัวใจอย่างถึงใจไม่ได้
ว่าท่านอุบัติขึ้นมาได้อย่างไร เพราะพยานบอกอยู่นี้ พยานคือ
ยังงี้ เราไม่ได้ยินได้ฟังอะไรจากท่านจะรู้เรื่องอะไรปฏิบัติยังงี้

ดูชื่อกิเลสเหยียบบ้นมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายอยู่เต็มหัวใจ ใคร
เห็นโทษของมัน นอกจากเหมือนควายให้มันจูงไปตลอดเวลา
เท่านั้นทั้งหลับทั้งตื่น อากาของจิตที่คิดออกมาน้อยเพียงไรมี
แต่เรื่องอันนี้จูง ๆ ทั้งนั้น เพราะไม่มีเครื่องมือทดสอบ ไม่มีกล้อง

พอจะส่องเห็นตัวโรคภัยอันนี้ปี่ซิ ไม่ได้ยินได้ฟังรู้ไม่ได้นี้ ต้อง
เป็นแบบควายตัวหนึ่งดี ๆ นั้นแหละ จะคนก็คนเถอะ ชาติชั้น
วรรณะไหนก็เถอะว่างั้นเลย ควายตัวหนึ่งดี ๆ ถ้าพูดเกี่ยวกับเรื่อง
ของกิเลสซึ่งมีความแหลมหลักที่สุดบนหัวใจสัตว์แล้ว พวกเรา
เท่ากับควายตัวหนึ่งดี ๆ ไม่ได้ผิดอะไรเลย

แม้แต่ได้ยินได้ฟังอยู่ มันก็ยังไม่พ้นข้างหนึ่งเป็นควายข้าง
หนึ่งเป็นคน หรือ ๙๕% เป็นควาย ๕% เป็นคน แล้วย่นลงมา
แปดสิบ เจ็ดสิบ ๕๐% เป็นคน ๕๐% เป็นควาย แล้วชำระเข้าไป
ด้วยภาคปฏิบัติตามหลักธรรมที่พระองค์ทรงสอนไว้ แน่ะ มันได้
ยิน ๆ ได้ฟังพวกเราที่นำมาชำระ ให้ย่นลงมา ๆ ถึงห้าสิบ สี่สิบ
สามสิบของความเป็นควาย เจ็ดสิบในความเป็นคน จนกระทั่ง
ถึง ๑% ในความเป็นควาย ๙๙% ในความเป็นคน และถึงขนาด
ที่ว่า ๑๐๐ ทั้ง ๑๐๐เป็นคน คนไม่ได้ยินได้ฟังจากพระพุทธเจ้า
จากคำสอนของพระพุทธเจ้า จะมาถึงความเป็นคนได้ร้อย
เปอร์เซ็นต์ได้อย่างไร

เมื่อเทียบถึงเรื่องความแหลมคมของกิเลสแล้วแหลมขนาด
นั้น ผมสงสัยสังเวชนะผมพูดจริง ๆ ผมไม่ได้มาพูดเล่น ๆ ให้หมู่
เพื่อนฟัง ที่ถูกมันกล่อมมาเสียเท่าไร ๆ นี่ไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย เหมือน
ควายตัวหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ได้ยินได้ฟังโอวาทครูบาอาจารย์ แล้วเกิด
ความเชื่อความเลื่อมใสในศาสนาก็มีอยู่เต็มหัวใจ แล้วก็
นอกจากนั้นยังความหวังมรรคผลนิพพานนี้เป็นระดับ ๆ หวัง
จนถึงสิ้นสุดวิมุตติหลุดพ้น ถึงขนาดนั้นมันยังไม่พ้นความเป็น
ควายให้มันจูงอยู่ จากขณะเดียวกันเท่านั้นที่คิดถึงเรื่องมรรคผล
นิพพาน แล้วก็มาตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ ก็ไม่พ้นที่มันจะจูงอยู่
ตลอดเวลา ในกิริยาของจิตที่คิดที่ปรุงออกถูกกองทัพลวง
กองทัพใหญ่ของมัน มันผลักดันออกมา ผลักดันออกมา กองทัพ
ใหญ่คือ **อวิชชาปจฺจยา** นี่หนุนออกมาให้เป็นสังขาร ให้เป็น
วิญญาณความรับทราบต่าง ๆ สัมผัสสัมพันธ์อะไรไปมีแต่มัน
หนุน ๆ หนุนไปหมด ไม่รู้ นี่ถึงอัศจรรย์พระพุทธรเจ้า

เราตะเกียกตะกายแทบล้มแทบตาย นั่งภาวนาบางวันไม่ลง
เลย โมโหเจ้าของแทบเป็นแทบตาย พัดถึงขนาดนั้นมันยังลาก

จมูกไปต่อหน้าต่อตา เข้ารูปเข้าเสียงเข้ากลิ่นเข้ารส ล้วนแล้วแต่
จำพวกมูตรจำพวกคุณูททั้งนั้น มันไม่ให้อูรู้ว่ามูตรว่าคูละชิ รูป
เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัส สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรามาตลอดรอบ
ด้านที่จะสัมผัสสัมพันธ์กัน มันมีแต่เรื่องของหลุมมูตรหลุมคูล
ทั้งนั้น แต่มันก็พอใจไปเข้าหลุมมูตรหลุมคูลจากการจูงของกิเลส
จนได้

ครั้นพอมีหลักเกณฑ์ขึ้นบ้าง จิตสงบเยือกเย็นขึ้นบ้าง ก็เห็น
ความแปลกประหลาดในจิต ศรัทธาความเชื่อมั่น แม้เราจะเชื่อ
อยู่แล้ว นั่นก็เป็นความเชื่อด้วยการคาดคะเน ความเชื่อด้วย
สัญญาอารมณ์ แต่ความเชื่อที่ปรากฏขึ้นภายในจิตใจจากการ
ปฏิบัติของตนนี้ เป็นความเชื่อที่ออกมาจากความจริงของตัวเอง
จริง ๆ ไม่เชื่อด้วยการคาดคะเน คือเชื่อจากของจริงที่ได้เห็นได้รู้
จริง ๆ ในเจ้าของ จากนั้นก็ค่อยมีกำลัง ๆ

ถึงจะมีกำลังขนาดไหนก็ตามเกิด สติปัญญาศรัทธาความ
เพียรด้วยอำนาจแห่งธรรมของเรา จะเห็นโทษของมันได้ตาม
กำลังความสามารถของสติปัญญาขั้นนั้น ๆ เท่านั้น ถ้า

สติปัญญายังไม่หยั่งถึงตรงไหน ตรงนั้นต้องถูกกล่อมจนได้ ต้อง
เชื่อมั่นอยู่จนได้ ๆ อย่างนั้นจะว่าไง ไปตรงไหนก็เชื่อ ๆ เมื่อ
สติปัญญายังไม่ถึงกัน ยังไม่พอดีกันที่จะรู้จะเห็นพอจะปล่อย
วาง พอจะหลบหลีกปลีกตัวหรือสลัดปัดทิ้งได้ ต้องเชื่ออยู่โดยดี
ๆ นี่ที่ว่ามันแหลมขนาดนั้นนะ ละเอียดขนาดนั้นนะ มันถึงได้
ครองโลกธาตุ สัตว์ตัวไหนอยู่ในกามโลก รูปโลก อรูปโลก ที่อยู่
เหนือกิเลสมีไหม ไม่มีนี่ มันครอบอยู่ทุกหัวใจสัตว์เลย ไม่ว่าจะ
เป็นร่างหยาบร่างละเอียด ภาพใดภูมิใด ล้วนแล้วแต่เป็นนักโทษ
ในเรือนจำของมันแต่ละห้อง ๆ แต่ละประเภทของนักโทษทั้งนั้น
เทียว มันละเอียดขนาดนั้น

เพราะฉะนั้นแม้นักปฏิบัติมีจิตละเอียดแหลมคมขนาดไหน
ที่เลยจากความละเอียดแหลมคมของสติดิปัญญา นั้นยัง
แหลมคมกว่าอีกกิเลส มันไม่รู้มัน พวกนี้แหละประเภทเหล่านี้
แหละที่มันจูงอยู่แต่ก่อน จูงไปเรื่อย ๆ แล้วตัดเชือกมันเรื่อย จูง
เรื่อยตัดเชือกเรื่อย เข้าใจเรื่อย ๆ จนถึงขั้นมหาสติมหาปัญญา
ขนาดนั้นยังถูกมันจูงจุมุกเข้าไปกอดอวิชชาอยู่จนได้ นั่นเห็น

ใหม่ ไปติดอยู่นั่นสิ ถูกจุมกเข้าไปในกองอิชชามหา
กษัตริย์วัฏจักรของมัน ให้หลงจนได้ ละเอียดใหม่เครื่องกล่อม
ของมัน ให้เห็นว่ามีคามผ่องใส มีคามสง่าผ่าเผย มีคาม
องอาจกล้าหาญ มีคามอัศจรรย์ ไม่มีจิตดวงใดเสมอด้วยดวงที่
สง่างามอยู่นี้ อัศจรรย์อ้อยอิ่งอยู่นี้ นั่นเห็นใหม่มหาสติมหา
ปัญญา เลยต้องไปตามรักษาพะเน้าพะนอมันจนได้ไม่มากก็
น้อย ไม่ช้าก็เร็วติดจนได้ นี่แหละเมื่อยังไม่ทันกัน

แต่ยังงี้ก็ตามเถอะ เรื่องของมหาสติมหาปัญญาแล้ว ถึงจะ
หลงลวดลายของกิเลสก็มีทางที่จะพัดกันให้ม้วนเสื่อลงได้ ไม่
สงสัยอันนี้ รอกาลเวลาเท่านั้นที่จะให้เป็นไปเหมือนจิตทั้งหลาย
ซึ่งไม่แน่นอน ๗ อย่างนั้นไม่ได้ จิตดวงนี้แน่นอน สติปัญญานี้
แน่นอนที่จะพ้นสิ่งเหล่านี้แหละ เป็นแต่เพียงว่ายังไม่เหมาะกับ
โอกาสที่จะรู้จะเห็นกัน ที่จะพาดจะพินกันให้แหละเท่านั้น นั่น
ละขนาดนั้นแหละ ขณะที่มันจุมมันละเอียดขนาดนั้น ขอให้ทุก ๆ
ท่านฟังให้ถึงใจนะ นี่พูดอย่างเปิดหัวอกให้ท่านทั้งหลายฟัง
ระหว่างธรรมกับกิเลสต่างกันขนาดไหน คุณภาพกับมหันตโทษ

มหาคุณกับมหันตโทษ ต่างกันอย่างไบบ้าง มันกล่อมสัตว์โลก
ขนาดนั้น นี่ถึงได้อัศจรรย์พระพุทธรเจ้า

เรามีวาทสนานะได้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนา
เอกไม่มีอะไรที่ค้านเลยสามแดนโลกธาตุ ศาสนานี้เหนือหมด
เมื่อกิเลสได้พังลงจากหัวใจด้วยอำนาจแห่งธรรมนี้ปราบเท่านั้น
เหนือหมดเลย ที่นี้โทษของมันเป็นอย่างไบบ้าง ๗ ได้เห็นหมด ทั้งส่วน
หยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียดโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งหมด
สิ่งเคลือบแฝงภายในจิตคือสมมุติ แม้แต่วิชชาก็เป็นสมมุติ
เป็นสิ่งที่เคลือบแฝง เหลือแต่จิตที่บริสุทธิ์ล้วน ๗ แล้วนั้นละ
ประเสริฐสุด ถ้าจะเสกว่าประเสริฐสุด แต่ท่านก็ไม่เสก เพราะ
ธรรมนั้นไม่ใช่ธรรมยังคนให้ตกใจให้ตื่นเต้น ให้หลงมกมาย เป็น
ธรรมที่บริสุทธิ์วิมุตติ ทรงความจริงล้วน ๗ ผู้รู้เข้าสู่ความจริงแล้ว
ก็จะตื่นเต้นอะไรไม่มี ไม่เหมือนโลก นี่ที่ว่าพระพุทธเจ้าท่านอุบัติ
ขึ้นมาได้อย่างไรโดยไม่มีผู้แนะผู้บอก ทรงตะเกียกตะกายโดย
ลำพังพระองค์ เอาจนผ่านได้

หนาแน่นที่สุดเลย กำแพงนี้หนาแน่นมากทีเดียว ไม่มี
กำแพงในโลกนี้จะหนาแน่นยิ่งกว่ากำแพงของกิเลสตั้งแต่อวิชชา
ออกมา หมดทุกสิ่งทุกอย่าง ปิดบังอย่างมิดตัวเลยทีเดียว แล้วก็
จุณสัตว์โลกออกสนามไปใช้งาน ที่ไหนสัตว์โลกจะแหวกว่ายไป
จากอำนาจของมัน มันเที่ยวปิดเที่ยวกันไว้หมด เช่นว่าบาปไม่มี
นั่นฟังซิ คำที่ว่าบาปไม่มีก็คือ ถ้าว่าบาปมีคนก็จะกลัวบาป สัตว์
จะกลัวบาป ผู้ที่รู้ภาษาภาษาอย่างนี้จะกลัวบาปแล้วไม่ทำบาป
การไม่ทำบาปก็ต้องเสาะแสวงหาในทางที่ดี การไม่ทำบาป
นั่นก็เป็นความดีแล้ว เป็นธรรมแล้วนั่น แล้วยังจะเสาะแสวงหา
ทางดีทางบุญทางกุศลอีก มันก็ปฏิเสธอีกว่าบุญไม่มี นั่น

เมื่อลงว่าบุญและบาปไม่มีฝักใจเชื่อตามมันแล้ว ใครจะไป
สนใจละบาป ใครจะไปสะทกสะท้านในการทำบาป
หิริโอตตปปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปมีได้ยังไง ก็กิเลสลบไป
หมดไม่มีอะไรเหลือแล้ว ที่นี้การแสวงหาบุญ จะแสวงหาอะไร
ก็บุญไม่มี แสวงให้เสียเวล่ำเวลา เสียผลเสียประโยชน์ เสียกำลัง
วังชาทรัพย์สินสมบัติไปทำไม ก็ทำลงไปมันเป็นอุทธานะเป็นไปไม่ได้

ใครจะไปฝันทำ นั่นเป็นสิ่งที่ตัด แต่ในขณะที่เดียวกันมันตัดเพื่อ
ไม่ให้ออกจากอำนาจของมัน แล้วก็ลากเข้ามาสู่อำนาจของมัน

เมื่อว่าบาปไม่มีบุญไม่มีแล้ว สัตว์โลกก็ต้องเดินตามมัน
ต้อย ๆ ไม่มีสัตว์โลกตัวใดรายใดที่จะคัดค้านต้านทานหรือฝ่าฝืน
มันเลย เชื่ออย่างหลับสนิท ที่นี้การทำลงไปจึงมีแต่เรื่อง
ผลประโยชน์ที่มันจะกอบโกยเอาจากสัตว์ นี่ละผลงานที่มันให้
สัตว์ทำงาน ความคิดความปรุงอะไรให้คิดให้ปรุงไปตามแง่ตาม
แถวของมัน ที่จะเป็นผลประโยชน์แก่มันทั้งนั้น ผลประโยชน์ที่จะ
นอกเหนือไปจากอำนาจของมันมันไม่ยอม เช่นอย่างสวรรค์มี
พรหมโลกมี นิพพานมี นี่มันไม่ยอมให้เชื่อ นอกจากนั้นมันยัง
แสดงให้เห็นอย่างเต็มลวดลายของมันในหัวใจของชาวพุทธเรา
นี่ เราอย่าไปว่าที่อื่น ๆ เลย เช่นว่าเปรตว่าผีว่าเทวบุตรเทวดาไม่
มี ยังกล้าปฏิเสธได้ทั้งที่ตาบอด

พระพุทธเจ้าสอนเทวดามาเท่าไร ก็พระองค์ก็สอนแบบ
เดียวกันหมด ทำไมจึงไปปล้ำล้างความจริง ความมีความเป็น
ทั้งหลายของภพต่าง ๆ หมด เทวดาก็พวกเรานี้แหละ เนอะฟังซิ

เอาที่ไหน นรกก็คือพวกเราอยู่ในหัวใจนี้ หัวใจก็เป็นหัวใจที่เป็นนรก นรกสำหรับสวมหัวใจที่เป็นตัวร้อนตัวนรกนี้ก็มีอีกตามหลักธรรมจะว่าไง ผู้ต้องหานักโทษในเรือนจำนั้นก็มิ ที่เขาจับยังไม่ได้แต่เป็นทุกข์เป็นฟินเป็นไฟอยู่ก็มี นั่นเป็นอย่างนั้น ที่นี้ยังไม่ถึงวาระก็ตกนรกหลุมเป็นฟินเป็นไฟภายในจิตใจตนเสียก่อน

นอกจากนี้แล้วก็อันนี้แหละที่จะไปติดคุกติดตะราง คือนรกหลุมต่าง ๆ ที่ท่านแสดงไว้เหล่านั้น มีปัญหาอะไร

ผู้ตาดีทั้งนั้นเห็นท่านสอนพวกเรา ก็เลสมันลบล้างหมดจะว่าไง มันปิดหัวใจของสัตว์ จูจมุ๊กไปให้เห็นและเชื่อตามมันไปว่า พวกเปรตพวกผีพวกภพต่าง ๆ ไม่มี มีเท่าที่เห็นนี้ มีเท่าที่สายตาบอกเท่านั้นเอง เลยสายตาไปแล้วไม่มี เลยกระแสของหูไปแล้วไม่มี เลยจมุ๊กไปแล้วไม่มี เลยลิ้นเลยกายไปแล้วไม่มี ทั้ง ๆ ที่สิ่งเหล่านั้นมีเต็มโลกเต็มแผ่นดินเต็มสงสาร มันก็ปิด มันโกหกอย่างหน้าด้านอย่างนี้เห็นไหม เราก็เชื่ออย่างหน้าด้าน จะว่าไงหรือฉลาดเข้าพิจารณาซิ ธรรมพระพุทธรเจ้าประกาศกังวานโลกมานี้ ประกาศกังวานแต่ของจริงทั้งนั้น หาของหลอกลวง

อย่างกิเลสตัวปลิ้นปล้อนนี้ไม่มีแม่เปอร์เซ็นต์เดียวเลย ขนาดนั้น
จิตยังไม่ยอมเชื่อ เห็นไหมอำนาจของมันถึงขนาดนั้นเชียวนะ

อย่างเรานับว่าเป็นวาสนาบารมี เกิดมาในท่ามกลางพุทธ
ศาสนาแล้วยังได้นับถือและได้ปฏิบัติตัวตามแนวทางนี้ด้วย เรา
ยังมีร่องรอยมีช่องทาง มีความหวังที่จะเป็นไปตามแนวทางของ
พระพุทธเจ้า ที่จะถึงแดนแห่งความสมหวังเป็นลำดับลำดับไป
จนกระทั่งถึงความสมหวังอันสมบูรณ์ได้ เพราะการประพฤติ
ปฏิบัติตามศาสนธรรมของพระองค์

ถ้าจะเทียบถึงความได้เปรียบแล้ว มนุษย์เราเฉพาะอย่างยิ่ง
ชาวพุทธและนักปฏิบัติ เป็นผู้ได้เปรียบแก่สัตว์ทั้งหลายทั่วโลก
ดินแดนอยู่มากมาย เพราะมีหวังทั้งปัจจุบัน แม้สกลกายความ
เป็นอยู่ต้องได้อาศัยปัจจัยทั้งหลายเช่นเดียวกับโลกทั่ว ๆ ไป แต่
ภายในก็มีอาหารเป็นเครื่องดื่มที่เหมาะสมที่สุดได้แก่คุณธรรม
ไม่ได้เอายาพิษเป็นพิษเป็นไฟเข้ามาเผาภายในจิตใจ เหมือน
อย่างที่เป็นอยู่ทั่วโลกดินแดนเพราะไม่มีธรรม เนื่องจากไม่สนใจ

ในธรรม สิ่งที่เขาไปเกี่ยวข้อง สิ่งสัมผัสสัมพันธ์ก็มีแต่ไฟแต่ไฟ
นี่จึงว่าได้เปรียบมากมาย

ขอให้ภูมิใจในอำนาจวาสนาของตัวเอง เราเกิดมาในชาตินี้
ได้มอบกายถวายชีวิตกับพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์
เรียกว่ามอบกับธรรมชาติอันประเสริฐเลิศโลกแล้วไม่สงสัย ตาย
เมื่อไรก็ตายเถอะ ความพากความเพียรให้เด็ดเดี่ยวลงไป เพื่อ
ฆ่ากิเลสตัณหาเจตจำนงใด ตัวเป็นยักษ์เป็นผีกล่อมสัตว์โลกให้ล่ม
จมมา ไม่ว่าเขาว่าเรานานแสนนาน ไม่ว่าเขาว่าเรามากต่อมาก
เหมือนกันหมด ไม่มีใครที่จะนำมาแข่งกันได้ในความมากและ
ความยืดยาวนาน เพราะการท่องเที่ยวในวัฏสงสาร เนื่องจากถูก
กิเลสจูงจูงให้ไปภพน้อยภพใหญ่

ที่มีภพดีอยู่บ้างก็เพราะมีธรรมเข้าแทรก ได้ทำความดีเอาไว้
มันจูงไปไม่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ยิ่งมาบำเพ็ญธรรมให้เป็นความ
ดีโดยเฉพาะทางใจแล้ว จะได้เห็นกิเลสตัณหาเป็นยักษ์เป็นผีอยู่
ภายในใจทุกประเภท ทั้งโคตรแซ่กิเลสจะอยู่ที่ใจหมดไม่อยู่ในที่

อื่นที่ใด ดินฟ้าอากาศกว้างแสนกว้างไม่อยู่ มหาสมุทรลึกแสน
ลึกกว้างแสนกว้างไม่อยู่ ที่ไหน ๆ ไม่อยู่ทั้งมวล อยู่เฉพาะจิต

ธรรมพระพุทธรเจ้าซึ่งก็มีเช่นเดียวกับกิเลสมีอยู่ทั่วไป ธรรมก็
มีอยู่ทั่วไป เมื่อเราแยกเราแยกเราไขว่คว้าเอามาประพฤตินิปฏิบัติ
แล้ว ธรรมก็จะสัมผัสสัมพันธ์กันที่ใจ เพราะใจเป็นที่สถิตของ
ธรรม เป็นที่สัมผัสสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของธรรม และสุดท้ายใจก็
เป็นโรงงานแห่งธรรม ทั้งเหตุและผลของธรรมจะเป็นขึ้นที่นี้ไม่
เป็นขึ้นที่ไหน เห็นเต็มหัวใจแล้วทำไมพูดไม่ได้มนุษย์เราน่ะ
ขอให้รู้ให้เห็นซิ

มันไม่รู้ไม่เห็นน่ะซิ ไข้วพูดแบบด้น ๆ เดา ๆ ตัวเองก็ไม่
แน่นอน แล้วจะพูดให้คนอื่นได้รับความแน่นอน ให้เขาได้รับ
ความเชื่อความไว้วางใจได้ยังไง เรายกศาสดาขึ้นมาเป็นตัว
ประธานเป็นสักขีพยานซิ พระองค์ทรงรู้ทรงเห็นเสียทุกสิ่งทุก
อย่าง เมื่อทรงแสดงอะไรมาไม่ทรงสะทกสะท้าน เพราะความรู้
อยู่เหนือโลกแล้ว แสดงความจริงทั้งหลายซึ่งมีอยู่ทั้งในโลกและ
เหนือโลก ได้อย่างเต็มพระโอษฐ์ไม่ทรงสะทกสะท้านเลย ไม่มี

ใครที่จะไปคัดค้าน ลบล้างความเป็นศาสดาและศาสนธรรมของ
พระองค์ได้

นี่ที่ว่าเวลาพระองค์ตรัสรู้โลกธาตุหวั่นไหว ก็กิเลสละ
หวั่นไหว แล้วก็ทำให้ผู้ที่เสาะแสวงหาธรรมนั้นแหละหวั่นไหว
สะเทือนสะท้านไปหมด เช่นอย่าง **สทฺทมนุสฺสาเวสุ** ในอัมม
จักกัปปวัตตนสูตร นี่ฝ่ายดีฝ่ายผู้มีอรรถมีธรรม ผู้จะหวังพึ่ง
พระพุทธเจ้าเพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ มีความปีติยินดี
สะเทือนสะท้านหวั่นไหวไปทั่วแดนโลกธาตุ ที่นี้กิเลสที่ครอบงำ
หัวใจของสัตว์โลกก็แสดงความน้อยอกน้อยใจ เช่น พระยาวิสส
วดีมาราธิราช ซึ่งเป็นหัวหน้ามารทั้งหลาย ทำให้โลกสะเทือน
สะท้านเหมือนกัน

พระองค์แสดงธรรมที่ไหนผู้ใดมาคัดค้านได้ และทรงรื้อขน
สัตว์โลกไปได้ ตั้งแต่วันพระองค์ตรัสรู้แล้วเรื่อยมาจนกระทั่ง
ปัจจุบันนี้ ได้มากขนาดไหนเราคิดดูซิ และมีใครสามารถรื้อขน
สัตว์โลกให้พ้นจากทุกข์ภัยได้ ตั้งแต่คนที่มีกิเลสหนา ๆ จน

กลายเป็นกัลยาณบุุคคลขึ้นมาถึงอริยบุคคลขั้นสูงสุด มีใคร
แสดงได้เหมือนพระพุทธเจ้า รื้อขนได้เหมือนพระพุทธเจ้า

กิเลสตัวใดมีอำนาจสามารถที่จะรื้อขนสัตว์โลก แม้รายเดียว
ให้พ้นจากทุกข์มีไหม มีแต่เหยียบลงในทุกข์ ๆ เรายังไม่เห็นโทษ
มันอยู่หรือ เอาพิจารณาเทียบกันให้ชัดเจนขึ้นนักปฏิบัติ
สติปัญญาต้องยกย่องหาเหตุผล สติปัญญาไม่ฉลาดแก่
กิเลสไม่ได้ฆ่ากิเลสไม่ได้ พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนคนให้โง่ สอนคน
ให้ฉลาดทั้งนั้น ธรรมะ **กุสลา ธมฺมา** คือธรรมยังคนให้ฉลาด
อกุสลา ธมฺมา คืออะไร ก็คือกองทัพกิเลสนั่นเองจะเป็นอะไรไป
นี่ละข้าศึกมันเป็นคู่เคียงของธรรมอยู่นั้น ธรรมกับอธรรม เช่นว่า
กิเลสमार ๆ จะเป็นที่ไหนและเป็นอยู่ในที่เช่นไร ก็เป็นอยู่ใน
หัวใจของสัตว์โลกนั่นเอง

เมื่อธรรมประกาศกังวานขึ้นแล้ว บรรดาผู้ที่พอจะเป็นไปได้
อย่างรวดเร็วก็ข้ามโลกข้ามสงสารผิงผั่ง ๆ ตั้งแต่เบญจวัคคีย์ทั้ง
ห้าเรื่อย ๆ จากนั้นพระอรหันต์สักกี่หมื่นกี่แสนกี่ล้านองค์ เหลือ
ล้าต่ำสูงต่างกันตามสมบัติคุณธรรม จนกระทั่งเป็นกัลยาณ

ปฤชชน ได้นับถือพุทธศาสนาเพื่อเป็นเครื่องยึดเครื่องเหนี่ยวมา
จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ใครจะทำประโยชน์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
และได้มากมายยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า เพราะความรู้จริงเห็นจริง
เอาของจริงมาสอนโลกใครจะเกินพระพุทธเจ้า นั่นละจึงได้
อัสจรรยว่าพระองค์อุบัติขึ้นมาได้อย่างไรไม่มีใครสอนเลย สยัม
ภู ฯ

ที่นี้ย่นเข้ามาหาสาวกแต่ละองค์ ๆ ก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้า
เป็นแต่ทรงแนะแนวทางให้เท่านั้น ๆ ดังท่านสอนไว้ว่า **ตมฺเหติ
กิจํ อาตปฺปํ อกฺขาตาโร ตถาคตา** การประกอบความ
พากเพียรเพื่อยังกิเลสให้รุ่มร้อนหรือสิ้นไปจากจิตใจนั้น เป็น
หน้าที่ของท่านทั้งหลายจะทำเอง พระพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นแต่
เพียงผู้ชี้บอกแนวทางเท่านั้น ท่านชี้บอกแล้วก็ยึดเอาเงื่อนไขที่
เป็นคติเข้ามาพิจารณาตัวเอง จนกระทั่งผลิตผลขึ้นมา ได้
ทั้งเหตุทั้งผลเกิดขึ้นภายในตนเองแล้ว นั่นละที่นี้ก็เป็นสยัมภู ฯ
ย่อ ๆ อยู่ภายในของแต่ละผู้ปฏิบัติ โดยได้อาศัยเงื่อนไขจาก
พระพุทธเจ้า

บทเวลาจะเอาจริงเอาจังจริง ๆ เป็นเรื่องสยัมภู ๆ ของตัวเอง ๆ นี่ละใน **กาลามสูตร** ท่านแสดงไว้ว่าไม่ให้เชื่อ ๑๐ ประการ คือ ไม่ให้เชื่อตามคำบอกเล่า ไม่ให้เชื่อตามคำเล่าลือ ไม่ให้เชื่อตามที่เห็นว่าการเชื่อได้ ไม่ให้เชื่อว่าเป็นครูเป็นอาจารย์ ไม่ให้เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ถูกกับจิตของตน หรือตามความรู้ความเห็นของตน ท่านไม่ให้เชื่อสิ่งเหล่านี้ นั่นฟังซิ ท่านตัดออกหมด ๆ เพื่ออะไร ก็เพื่อจะให้เชื่อใน **สนฺทิฏฐิโก** ของผู้ปฏิบัติเองเท่านั้น ไม่มีใครที่จะแม่นยำ ไม่มีใครที่จะแน่นอนยิ่งกว่า สนฺทิฏฐิโก ตัดสิน แม้พระองค์ท่านทรงสั่งสอนก็เป็นประเภทหนึ่งของ พระพุทธเจ้าที่สั่งสอนสัตว์โลก แต่เวลาจะเอาจริงเอาจังเข้าด้ายเข้าเข็มจริง ๆ เป็นเรื่องของผู้ปฏิบัติแต่ละราย ๆ จะปฏิบัติให้รู้เป็น สนฺทิฏฐิโก ขึ้นมาภายในตัว นี่ละให้เชื่ออันนี้ต่างหาก

ธรรมนี้เป็นธรรมสูงมาก ไม่ใช่ธรรมสอนสุ่มสี่สุ่มห้า เช่น ประชาชนทั่ว ๆ ไป ไม่ให้เชื่ออย่างไรไม่ให้เชื่อครูบาอาจารย์ จะเดินทางไหนนั่น ในตอนนี้อย่าเชื่อเสียก่อนซิ เช่นอย่างเราดูตำรับตำรา ไม่เชื่อตำราจะเชื่ออะไร เอาไปเผาไฟเสียซิ เผาไฟก็

เท่ากับเผาตัวเอง ไม่มีทางไปไม่มีทางออกเลยที่นี้ ชั้นที่ควรเชื่อ
ต้องเชื่อ เชื่อครูเชื่ออาจารย์ เชื่อตำรับตำรา เชื่อคนที่ควรเชื่อได้
ต้องเอามาถือเป็นแบบเป็นฉบับ เหล่านี้เป็นความเชื่อไปโดย
ลำดับลำดับ แต่จะหนุนเข้าไปหาความเชื่อที่ว่าเป็น สนฺทิฎฐิโก
พอสุดท้ายถ้าเป็นสิ่งที่แน่จริงแล้ว ต้องตัดความเชื่อนั้นออกหมด
ให้เป็น สนฺทิฎฐิโก ของตัวเองเท่านั้น

นั่นละธรรมะ บรรดาพระอรหันต์ทุก ๆ องค์จะเป็นแบบกา
ลามสูตรนี้ทั้งนั้น คือไม่เชื่อใคร ดังพระสารีบุตรท่านพูดตามหลัก
ความจริงของท่าน เราเชื่อเราเองเราไม่เชื่อใคร แม้พระพุทธเจ้าที่
ทรงสั่งสอนเรามาเราก็ไม่เชื่อพระพุทธเจ้ายิ่งกว่าเราเชื่อเรา ท่าน
ว่าอย่างนี้ พระปฤชณทั้งหลายก็นำเรื่องราวนี้ขึ้นไปทูล
พระพุทธเจ้าว่า พระสารีบุตรเป็นมิจฉาทิฐิ ขนาดเป็นอัครสาวก
ข้างขวาของพระพุทธเจ้า ยังกลายเป็นมิจฉาทิฐิได้ ไม่ยอมเชื่อ
พระพุทธเจ้า

พระองค์ทรงเป็นศาสดาของพระ**สารีบุตร**ฟังซิ อัครสาวก
กับศาสดาทรงสนทนาธรรมกัน เพื่อโปรดสัตว์ตาบอดหูหนวก

อย่างพวกเรา ๆ ท่าน ๆ เรียกพระสารีบุตรไป ว่าไงสารีบุตร ได้
ทราบว่าเขาไม่เชื่อเราตถาคตใช่ไหม ใช่พระองค์ ในส่วนที่ข้า
พระองค์เชื่อข้าพระองค์เอง ข้าพระองค์แน่นอนในข้าพระองค์
เอง ข้าพระองค์ไม่ให้พระองค์มาเป็นภาระ เป็นกังวลุ่นวายหนัก
หน่วงเลย เป็นเรื่องของข้าพระองค์รู้เองเห็นเอง เรียกว่า สนฺทิฏฐิ
โก ของข้าพระองค์เอง เออ ใช่ สารีบุตร ธรรมแท้ต้องเป็นอย่าง
นั้น นั่นฟังสิ

พระพุทธานุสสณ ฯ นี่เป็นอุบายในแง่ต่าง ๆ เข้าไป พอถึง
ขั้นที่จะเข้าด้ายเข้าเข็มจริง ๆ ก็เป็น สนฺทิฏฐิโก นำผลขึ้นมาให้
เห็นชัดเจนเอง ท่านสอนในกาลามสูตรเพื่อธรรมขั้นนี้ต่างหาก
แม้จะธรรมขั้นใดก็ตามก็มี สนฺทิฏฐิโก แนบไปทุกขั้น ๆ แต่ขั้น
สุดท้ายต้องเป็นอย่างงี้ ที่กล่าวเหล่านี้เป็นธรรมเพื่อขั้น
สุดท้าย ให้เชื่อตัวเองอย่าเชื่อใคร ให้เชื่อ สนฺทิฏฐิโก ก็คือธรรม
พระพุทธานุสสณและพระองค์ก็ทรงรู้อย่างนั้นด้วย จึงทรงแสดง สนฺ
ทิฏฐิโก ขึ้นมา และประกาศธรรมให้สาวกทั้งหลายได้ทราบ เพื่อ
จะได้รู้เป็น สนฺทิฏฐิโก ขึ้นมาเป็นสมบัติของตัวเอง

นี่พูดถึงเรื่องความละเอียดลออแหลมคมของกิเลสที่ร้อยรัด
หัวใจสัตว์โลก เป็นที่น่าอัศจรรย์ระอาใจอย่างเต็มหัวใจทีเดียว
แต่ยังดีเรายังมีหวังที่มีธรรมเครื่องแก้ โลกทั้งหลายไม่มีเลยมีอยู่
มาก มีแต่ถูกร้อยรัดไม่มีทางออก นี่ยังมีทางออก คือการปฏิบัติ
ธรรมตามแนวทางของพระพุทธเจ้า ไม่เห็นไปตามกิเลสที่ชี้ช่อง
บอกทางด้วยความคิดความปรุงในเรื่องใดก็ตาม ไม่ว่าทางตา
ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ตลอดถึงทางธรรมารมณ์ของ
ใจ มีธรรมโอสธ มีสติปัญญากลั่นกรอง ๆ ในสิ่งที่สัมผัสสัมพันธ์
ทั้งหลาย แล้วกลายเป็นธรรมขึ้นมา ๆ ค่อยเล็ดลอดออกไปได้
มากได้น้อยด้วยอำนาจแห่งการปฏิบัติธรรม สุดท้ายก็ผ่านไปได้

มันจะหนาขนาดไหนก็หนาเถอะ กิเลสนี้พันอำนาจของธรรม
ไปไม่ได้ ขาดสะบั้นไปหมดเลย นั่นเราถึงจะได้เห็นเรื่อง
มหันตโทษมหันตทุกข์ เรื่องภัยของกิเลสว่าเป็นขนาดไหน และ
จะได้เห็นความแปลกประหลาดความมหัศจรรย์ของธรรมซึ่งไม่มี
อยู่ที่ไหนเลย บทเวลาปรากฏจริง ๆ แล้วมีอยู่ที่ใจเท่านั้น ใจทั้ง
ดวงเป็นธรรมทั้งดวง ใจทั้งดวงเป็นธรรมทั้งแท่ง ธรรมทั้งแท่งเป็น

ใจทั้งดวงเลย ใจกับธรรมเป็นอันเดียวกัน หหมดปัญหาทั้งมวล
โลกจะกว้างแสนกว้าง จะมีหมื่นแสนล้านจักรวาลก็ตาม ไม่มี
ปัญหาอะไรในหัวใจดวงนี้ เพราะใจดวงนี้สลัดปัญหาโดย
ประการทั้งปวงแล้ว เพราะสลัดกิเลสนั่นเองพุท้ง่าย ๆ ด้วยธรรม
ใจจึงสิ้นสุดวิมุตติหลุดพ้นจากคติต่าง ๆ ซึ่งกิเลสเป็นผู้สร้าง
ขึ้นมาภายในหัวใจ จงพากันตั้งใจประพฤติปฏิบัติให้รู้ได้เห็น

ใจพร้อมเสมอที่จะรู้จะเห็นในธรรมทั้งหลาย ขอให้เจ้าของใช้
ความพยายาม สติเป็นเจ้าของ ปัญญาเป็นเจ้าของที่จะรักษาใจ
ที่จะชำระใจ ที่จะฟาดฟันสิ่งที่เป็นข้าศึกทั้งหลายออกจากใจ มี
สติปัญญาเป็นสำคัญ ศรัทธา วิริยะ เป็นเครื่องสนับสนุนจะตาม
กันมา ๆ เมื่อสติปัญญาทำงานได้ผลเห็นประจักษ์ตัวเอง ๆ แล้ว
เรื่องศรัทธาจะฝังแน่นลงไป วิริยะเป็นไปเอง สมามีแต่
ความหมายมั่นปั้นมือ ทั้งความแน่วหนามั่นคงของใจ ถ้าเกิดขึ้น
มากน้อยต้องเป็นอย่างนั้น จนกระทั่งความหมายมั่นปั้นมือแน่น
ปឹង ๆ เลย ปัญญาตีแผ่กระจายไปเรื่อย ๆ

เราจะเห็นแดนแห่งความพันทุกข์สว่างจ้า ๆ อยู่ต่อหน้าต่อตา เหมือนจะเอื้อมมือถึงกันอยู่ที่นี่ เมื่อมองไปข้างหลังก็เห็นกองทัพกิเลสซึ่งเป็นพวกเลื้อร้ายพวกยักษ์พวกผีวิ่งตาม ยกมาเป็นกองพันกองพลที่จะวิ่งตามมาฆ่าเรา ธรรมก็เหมือนกับเอื้อมมือรอเราอยู่ ๆ ชั่วเอื้อม ๆ มันก็ป็นขมิ้นมนุษย์เรา เห็นโทษก็เห็นเต็มหัวใจ เห็นคุณของธรรมก็เห็นเต็มหัวใจ แล้วทำไมจะไม่มีกำลังสุดเหวี่ยงทีเดียว ถ้าลงกำลังของใจได้ปรากฏขึ้นแล้วเท่านั้น ไม่มีอะไรเหนือกำลังของใจไปได้ละ พุง ๆ ทะลุไปเลย สุดท้ายก็พันพวกนั้นหมดหวังม้วนเลือด ทางนี้พันภัย ถึงแดนแห่งความเกษม

อย่านำคำที่ว่าลำบากลำบากเข้ามาเกี่ยวข้องกับนะการปฏิบัติ ให้ทราบว่าเป็นเรื่องของกิเลสล้วน ๆ ไม่มีเรื่องธรรมเข้าแทรกเลย ความขี้เกียจขี้คร้านในการประกอบความพากเพียร เพื่อจะถอนตนให้พ้นจากทุกข์ เป็นเรื่องของกิเลสผูกมัดเอาไว้ทั้งนั้น ให้รู้ ถ้ารู้แล้วพอพัดกันไป ถ้ายังไม่รู้แล้วจะจมเพราะมันนะ เราไม่ต้องหาที่ไหนไกล ๆ อะไรละ เพลงของกิเลสอยู่ตามนี้ ตามประโยคที่เราจะประกอบความเพียร มันจะมัดแข่งมัดขาไว้ทันที

ๆ มัดตัวไว้ไม่ให้กระดุกกระดิกได้เลย ขึ้นชื่อว่าเป็นเรื่องของธรรม
มันจะมัดไว้

นี่ละคือเรื่องของกิเลส เราไม่ต้องหาที่ตรงไหน มันปรากฏอยู่
กับหัวใจของทุกคนอยู่แล้ว มีแต่จะต่อสู้มันเพื่อฝืนมันเท่านั้น
การฝืนได้รับความทุกข์ ทุกข์ก็ทุกข์ ทุกข์เพราะมันทุกข์มามาก
ต่อมากแล้ว ทุกข์เพราะการต่อสู้เพื่อถอนตนออกจากทุกข์ เอ้า
ทุกข์ไป ไม่ยอมถอย พ้นจากข้าศึกแล้วคำว่าสุขอันเกษมไม่ต้อง
พูด เราต้องการบรมสุขเราจะมาทำถอยอะไรนั้ก เพียงความ
ทุกข์ซึ่งมีเพียงเท่านี้

โลกทั้งหลายเขาก็มีความทุกข์เหมือนกัน เขาไม่ได้ประกอบ
ความพากความเพียรเขาก็ทุกข์อย่างอื่นของเขา เขายังทนอยู่ได้
เพราะความจำเป็นบังคับ อันนี้เราทนอยู่ไม่ใช่ทนเพื่อความจน
ตรอก เราทนเพื่อความหลุดพ้นด้วยอำนาจแห่งความเพียร แม้
จะได้รับความทุกข์ลำบากยากเย็นเข็ญใจขนาดไหน เรามีหวัง
ของเราที่จะหลุดพ้นไปได้ไม่สงสัยอยู่แล้ว ความทุกข์อันนี้จึงเป็น
ความทุกข์ที่มีคุณค่ามาก

ทุกข้ออะไร ๆ เราเคยทุกข์มาแล้วไม่มีอะไรมีคุณค่า ไม่มีอะไร
เป็นประโยชน์แก่เรา แต่ทุกข์อันนี้เป็นประโยชน์แก่เรามากมาย
เป็นทุกข์ที่มีคุณค่ามาก ฉะนั้นให้ตั้งอกตั้งใจ ให้มีความ
ขยันหมั่นเพียรเพื่อต่อสู้ จะทุกข์ขนาดไหนก็เอาเถอะ เราไม่ถือว่า
เป็นความลำบากลำบากให้เกิดความท้อถอยอ่อนแอท้อแท้ แล้วก็
ตายทิ้งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์ อย่างนั้นเราไม่ประสงค์ เรา
ต้องการให้เห็นเหตุเห็นผลในธรรมทั้งหลาย

จำนวนพระก็มากมาย อย่างที่ผมเคยพูดนั้นแหละ และยัง
จะมากอีก ขออนุญาตมากอีกแล้วจะทำยังไง ก็เห็นหัวใจแต่ละดวง
ๆ มีคุณค่ามากได้ทนเอาอย่างนี้จะว่าไง ความมีมากกับความมี
น้อย ความสะดวกและความไม่สะดวกต่างกันยังไงใครก็รู้ แต่
เมื่อจำเป็นก็ต้องได้รับ เพราะองค์ไหนรายใดต่างมีหัวใจ
เหมือนกัน เสาะแสวงหาครุหาอาจารย์เหมือนกัน เราเคยเป็นมา
ในเรื่องเหล่านี้ จึงเอาหัวใจนี้เทียบกับหมูกับเพื่อนแล้วก็ทนกันไป
ท่านก็หัวใจเราก็คือหัวใจ มีมากก็มากเถอะ ให้ต่างคนต่างเป็นธรรม

แล้วไม่กระทบกระทั่งเหมือนกัน ไม่สนใจที่จะไปคิดเรื่องแง่ร้ายป้ายสี
ซึ่งกันและกัน นั่นเป็นเรื่องของกิเลสอย่านำมาใช้

อะอะให้ดูตัวเองทันที มันเคลื่อนไหวไปเกี่ยวข้องกับหมู่
คณะเรื่องอะไร ให้ดูตัวมันกระเพื่อม นี่ละตัวกิเลสมันกระเพื่อม
ออกมา นี่ ถึงตัวถูกต้องก็ตาม มันจะอาศัยความที่ว่าถูกต้องเป็นตัวผิด
ขึ้นมาโดยเราไม่รู้ มองกันให้มองในแง่ความให้อภัยเสมอ อย่าไป
ถือผิดถือถูกต้อง ให้เป็นความเสมอในการให้อภัยและเมตตา
สงสารเพื่อนฝูงด้วยกันที่มาศึกษาอบรม ความรู้มีความเหลื่อม
ล้ำต่ำสูงในทางจิตใจไม่เหมือนกัน ถึงว่าคน ๆ เหมือนกันก็ตาม
แต่จิตนิสัยหรืออุปนิสัยมีหนามมีบางต่างกัน ต้องเอาพื้นเพแห่ง
ความให้อภัยกันวางเป็นพื้นฐานไว้ นั้นอยู่ด้วยกันด้วยความ
ผาสุกสบาย

ผู้ที่รับฟังก็ดีหรือผู้ที่ผิดพลาดประการใด เมื่อมีผู้เตือนแล้ว
อย่าให้กิเลสเข้ามาแทรก อย่าให้กิเลสเข้ามาทำงาน ให้อยอมรับ
ความจริงทันที แล้วอยู่ด้วยกันได้เป็นผาสุก ไม่มีอะไรจะผาสุกยิ่ง
กว่าผู้ปฏิบัติธรรมที่อยู่ด้วยกันด้วยความเป็นธรรม ไม่มีอะไรจะ

เดือดร้อนยิ่งกว่าผู้ปฏิบัติธรรมอยู่ด้วยกันด้วยอำนาจของกิเลส
มัดหัวใจ แสดงออกฉายใดจะมีแต่ความทำทลาย ความอวดดิบ
อวดดี ความอวดรู้อวดฉลาด นี่เป็นเรื่องของกิเลสอวดตัว

กิเลสชอบอวด ถ้าเป็นธรรมแล้วไม่อวด ยิ่งรู้ขนาดไหน
ละเอียดยิ่งไรแล้ว ยิ่งความอยากอวดเนื้ออวดตัวนี้หมดไป
เห็นโทษแห่งความทะนงตนมาโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งสิ้นสุด
ไม่มีอะไรเหลือเลย คำว่าอยากไม่มี นอกจากถึงกาลเวลา
เหตุการณ์ที่ควรจะพูด แสดงออกหนักเบาอย่างน้อยก็ว่าไปตาม
เรื่อง หมดนั้นแล้วก็หายเงียบไปเลย เพราะไม่มีอะไรมาเป็น
เจ้าของ นอกจากธรรมเป็นเจ้าของอย่างเดียว

ธรรมเป็นเจ้าของไม่ยึดอะไร ธรรมเป็นเจ้าของไม่เคยเป็น
ข้าศึกต่อสิ่งใดผู้ใด แต่ถ้ากิเลสเป็นเจ้าของแล้วเป็นข้าศึกทั้งนั้น
เพราะความเห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ได้ คำว่า อตฺตา ๆ ต้องเข้า
ตัวเสมอ ๆ ก็คือเรื่องของกิเลส ไม่ยอมเห็นหัวใจของใครทั้งนั้น
เห็นแก่ตัวที่สุดก็คือกิเลส เมื่อเห็นแก่ตัวแล้วต้องทำลายคนอื่น

เพื่อมาเป็นปুষบำรุงตัวเอง ทั้ง ๆ ที่ฆ่าตัวเองก็ไม่วู้ มันไม่ยอมให้รู้
เพราะเป็นเรื่องของกิเลสอีกชั้นหนึ่ง

ผมก็ไม่ค่อยได้แสดงบ่อย ๆ ดังที่ทุก ๆ ท่านทราบแล้ว
สุขภาพปีนี้แย่มากนะ รู้สึกว่าทรุดลงรวดเร็วที่เดียวผิวดังเกต
ร่างกายก็อ่อนลงมาก ชันท์ทั้งห้านี้ก็แสดงความวิการไปมาก
เหมือนกับรถชำรุดทรุดโทรมลงมากนั่นเอง ใช้การใช้งานอะไรก็
จะไม่ได้เรื่องได้ราว ฉะนั้นจึงขอให้ทุกท่านตั้งอกตั้งใจประพฤติ
ปฏิบัติ ในขณะที่มาศึกษาอบรมจากครูจากอาจารย์ และอยู่
ด้วยกันให้เป็นมงคล อย่าให้มีคำว่าอัปมงคลเข้ามาแทรกในวง
ปฏิบัติธรรมของพวกเรา ต่างคนต่างเป็นมงคลนี้อยู่ด้วยกันแล้ว
เป็นมงคลทั้งนั้น มีความร่มเย็นเป็นสุข การประกอบความ
พากเพียรก็ไม่ใช่สัญญาอาฆวนกับผู้ใดรายใดเรื่องใด มีแต่พัด
หัวกิเลสที่จะเอื้อมออกมาจะผุดออกมาเรื่องใด พันมันลงไปอย่า
เสียดาย พระพุทธเจ้าทรงดำหนิมากที่สุดในโลก การตรัสรู้ก็เพื่อ
ฆ่ากิเลสช่วยสัตว์นั่นเอง

เออละ การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควร

(ถอดเสียงธรรมโดย www.luangta.com)

ที่มา: <https://youtu.be/v9pluTfV7ZM>